

رئیس جمهور:

محدودیت های هوشمند جایگزین تعطیلی ها می شود

گروه سیاست: رئیس‌جمهور در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا با بیان اینکه تمهیدات آغاز آموزش حضوری در مدارس صورت گرفته است، گفت: در کنار اقدامات انجام‌شده برای واکسیناسیون معلمان، کادر مدارس، والدین و رانندگان...

صفحه ۲

یکشنبه ۱۱ مهر ۱۴۰۰ ۲۶ صفر ۱۴۴۳ ۲۰ اکتبر ۲۰۲۱

تیتراها

تبعات افشاگری میان اصولگراها

اصولگرایان علیه اصولگرایان

صفحه ۳

واکنش مجلس به تیترا انتخابی «شرق»

صفحه ۹

علی اعطا، سخنگوی شورای پنجم در گفت‌وگو با «شرق»:

انتخاب شهردار انتخابی کاملاً سیاسی است

صفحه ۹

تابستان داغ بدون واکسن و تغییر دولت

صفحه ۴

یزدانی و تیلور باز به هم رسیدند

صفحه ۹

هنر مندان از رئیس جدید سازمان سینمایی می‌گویند

یادداشت‌هایی از توحیدی، داوودی، رئیس‌بان و ...

صفحه ۷

حرف اول

پاشنه آشیل ماده ۶ طرح تسهیل

میترا ضرابی - وکیل دادگستری

فارغ از تمام بحث‌هایی که این روزها استاندان محترم درباره مضرات ماده ۶ طرح تسهیل بیان فرمودند اعم از تلقی نادرست از وکالت به‌عنوان کسب‌وکار، فقدان امکانات کافی کانون‌ها و دادگاه‌ها برای آموزش حجم بالای کارآموزان وکالت، به‌هم‌ریختن استاندارد علمی در قبولی آزمون، تقویت بسترهای ایجاد فساد به علت دلالی و کارچاق‌کنی در دادگاه‌ها و... که هرکدام در جای خود حرفه وکالت را در معرض آسیب جدی قرار می‌دهد و شایسته است نمایندگان محترم این خطرات گوشزدشده را جدی بگیرند، یک واقعیت ملموس وجود دارد که در ماده ۶ مغفول مانده است و آن پاسخ به یک سؤال ساده است: نمایندگان محترم چطور می‌خواهند بدون تصویب اجباری‌بودن وکالت در دعاوی، به فکر تسهیل صدور مجوز وکالت باشند؟ پروانه وکالت صرفا یک دفترچه کاغذی نیست بلکه بازار واقعی می‌خواهد. با وجود کدام بازار می‌خواهند صدور مجوز وکالت را تسهیل کنند. با فرض اینکه نیازسنجی مجلس محترم درمورد تعداد فارغ‌التحصیلان رشته حقوق و پرونده‌های قضائی کشور درست انجام شده باشد، آیا بستر لازم برای ورود تعداد کثیر وکلا در بازار وکالت هم فراهم می‌شود؟ می‌دانیم برخی کشورها گاهی برای تأمین نقدینگی مجبور می‌شوند پول کاغذی بدون پشتوانه چاپ کنند صرفا برای اینکه رضایتمندی ظاهری در وجود نقدینگی فراهم شود، درحالی‌که از سوی دیگر در جاه عمیق تورم غوطه‌ور می‌شوند. نکند ما هم به روزی رسیده‌ایم که قرار است برای ایجاد رضایت ظاهری بین فارغ‌التحصیلان رشته حقوق، یک پروانه کاغذی برایشان مهیا کنیم؟ قطعاً مجلس محترم برای تأمین آینده شغلی فارغ‌التحصیلان حقوق حسن‌نیت و حساسیت دارد ولی تسهیل ورود به عرصه وکالت بدون وجود بازار کار تکرار سرنوشت پدران و مادرانی است که فرزندانشان را تا مقاطع عالی تحصیلی و کسب شغل پرمطمراق یاری کرده‌اند ولی همچنان خرج زندگی آنها را می‌دهند. حسن‌نیت مجلس محترم در این عرصه، زمانی به بار نشسته و ثمره می‌دهد که ابتدا قانون اجباری‌شدن وکالت احیا شود، بازار کار مهیا شود و سپس از طریق درست و علمی نیرو برای این عرصه تأمین شود.

ادامه در صفحه ۴

شرق

روزنامه

یادداشتی از مهدی علی

اصلاح نظام یا رانه‌ها مقدمه اصلاحات بنیادی در اقتصاد کشور

شرق:کسری عظیم بودجه بخش عمومی از چالش‌های بزرگ هر دولتی است؛ اما در کشوری مانند ایران که بخش درخور توجهی از فعالیت‌های اقتصادی در آن در گرو مخارج جاری و هزینه‌های عمرانی دولت است، این چالش...

صفحه ۶

سال نوزدهم - شماره ۴۱۱۱ - ۱۲ صفحه - ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

«واسطه استراتژیک» چه باید کرد؟(۲)

کیومرث اشتریان

بازی‌ای دید و دو صد بازی ندید پس ستون خانه خود را برید در بخش نخست این نوشتار گفتیم که وضعیتی متناقض در مناسبات استراتژیک علیه ایران وجود دارد. ابزارهای قدرت ایران در منطقه از سوی دوستان سنتی ما تحدید و تهدید شده است. این وضعیت را «واسطه‌گری استراتژیک» نامیدیم که دیوارهای محاصره‌ای را پیرامون ما برافراشته است. در این بخش به چه باید کردها می‌پردازیم. اما پیش از آن لازم است اشاره کنم که مقاله هفته گذشته بازخوردهای گوناگونی داشت که یکی از آنها سرمقاله دیروز روزنامه «شرق» به قلم جناب آقای غلامی، سردبیر محترم روزنامه بود. در اینجا لازم می‌دانم ضمن تشکر از ایشان مطالبی را مطرح کنم. البته بخشی از پاسخ در متن مقاله این هفته و هفته آینده می‌آید:

جناب آقای غلامی نوشته‌اند: «اشتریان در یادداشت خود از ایران به‌گونه‌ای سخن می‌گویند که گویا ایران اصلا نقشی در توازن قوا ندارد و دچار «انفعال سیاسی» است». در پاسخ عرض می‌کنم که ایران از حیث نفوذی که در لبنان، یمن و عراق دارد منفعل نیست اما از حیث بازی‌های استراتژیک کلان‌تر در سطح جهانی در فشار است و گاه دچار انفعال یا حداقل به‌قول شما خونسرد است. سخن این است که بازی استراتژیک ایران نباید در همین منطقه خلاصه شود در غیر این‌صورت واسطه‌های استراتژیک این نفوذ را خنثی می‌کنند. چین سرمایه‌گذاری‌های بزرگی در بندر حیفا کرده است تا جایی که صدای اعتراض آمریکا هم بلند شده است. در چنین صورتی پرسش این است که در برخوردهای احتمالی ایران با اسرائیل آیا ایران می‌تواند بندر حیفا را تهدید کند؟ در چنین صورتی با واسطه استراتژیک دیگر یعنی چین طرف می‌شود که امکان مقابله ایران را محدود می‌کند. درباره روسیه هم همین موضوع در سوریه وجود دارد. ایران بدون «هماهنگی» با روسیه نمی‌تواند تهدیدی برای اسرائیل باشد، این «هماهنگی» هیچ‌وقت اتفاق نمی‌افتد اما از آن‌سو و هنگام حمله اسرائیل به نیروهای ما متأسفانه این «هماهنگی» ظاهرا سادتر انجام می‌شود. این ماهیت بازی با واسطه استراتژیک است و ما باید به آن توجه داشته باشیم. امید این است که با طرح مفهوم واسطه استراتژیک مسئولان سیاست خارجی را به این مهم توجه دهیم که این واسطه‌ها محدودیت‌های جدی دارند؛ همه سخن مقاله من این‌سند. البته من نقش فاعلی ایران را نادیده نگرفته‌ام اما این نقش نمی‌تواند بسیار وسیع‌تر از اینهاست. صریحا بگویم نقش فاعلی گسترده‌تر ما بدون ارتباط انتقادی، عملیاتی و اعتراضی با غرب امکان‌پذیر نیست. انتقادی و اعتراضی از حیث مبارزه با تحریم‌ها و عملیاتی از حیث ارتباطات اقتصادی و استراتژیک. ارتباطات استراتژیک با غرب برای جلوگیری از سوءاستفاده واسطه‌های استراتژیک شرقی مهم است. مطالب دیگری در نقدهای آقای غلامی بود که در متن مقاله امروز پاسخ آن وجود دارد. اما چه باید کرد؟

۱- روابط بین‌الملل بازی «دسته‌جمعی» است نه انفرادی. این یک موضوع اساسی است که دقایق و ظرایف و الزاماتی دارد. بازی «دسته‌جمعی» سازهای ارتباطی است که در آن تلاش برای کسب قدرت شکل می‌گیرد. این سازه ضرورتا و به‌خودی‌خود ایدئولوژیک نیست و بیش از هر چیز یک ساختار یا میدان مبارزه است؛ چیزی شبیه ساختار بازی‌های المپیک یا جام جهانی. قرار است که در آن مبارزه جریان یابد و نه اینکه نتیجه به حریف واگذار شود. باید به ماهیت دسته‌جمعی بازی روابط بین‌الملل توجه کنیم؛ یعنی دامنه عمل خود را در این بازی دسته‌جمعی تعریف کنیم و این ممکن نیست مگر با ارتباطی فعال و پویا با غرب و شرق و در همه زمینه‌ها. «متأسفانه» در جنگل روابط بین‌الملل، دوست و دشمن مرز دقیقی ندارند. ماهیت ارتباطات بین‌المللی به‌گونه‌ای است که در آن کشورهای کوچکی چون آذربایجان، ارمنستان، امارات با قطر می‌توانند با «جاکری استراتژیک» در قدامت یک یا حتی دو ابرقدرت ابفای نقش کنند.

ادامه در صفحه ۲

جناب آقای رضاعلی صالح نیا

مصیبت وارده را مصیبه‌انه تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و بر ای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

یادداشت

سیاست ملی گردشگری؟

احمد محیط‌طباطبایی

در هفته‌ای که گذشت، روز پنجم مهرماه، مصادف با روز جهانی گردشگری بود؛ روزی که در همه جای دنیا به موضوع گردشگری نه‌فقط از جهت اقتصادی بلکه از جهت سیاسی و نتایج صلح‌آمیز آن می‌پردازند. صنعت گردشگری پدیده‌ای است که با پایان جنگ جهانی دوم به وجود آمد. در پایان جنگ، کشورهای فاتح همان‌طور که سازمان ملل با پیمان آتلانتیک شمالی را به وجود آوردند، صنعت گردشگری را نیز ایجاد کردند. از طریق این صنعت، کشورهای اروپای غربی به‌تدریج یکدیگر را شناختند و در نتیجه این شناخت، ترس‌ها کاهش یافته و ملت‌ها به‌تدریج به یکدیگر نزدیک شدند. به‌عنوان مثال، دو ملت فرانسه و آلمان در کمتر از صد سال سه بار با یکدیگر جنگ کرده و نزدیک به صد میلیون نفر در کمتر از ۵۰ سال در اروپا کشته شدند. در نتیجه لازم بود رفتار جدیدی الگوی همه کشورها قرار گیرد و آن نزدیک‌شدن مردم به یکدیگر از طریق گردشگری بود. آلمانی‌ها به فرانسه رفته و فرانسوی‌ها به آلمان آمدند و در نتیجه می‌بینیم که در کمتر از ۴۰ سال اروپای واحدی تشکیل می‌شود و شهر استراسبورگ که باعث و بانی سه جنگ بین آلمان و فرانسه بود، به پایتخت اروپای واحد تبدیل می‌شود و یورو به وجود می‌آید؛ بنابراین ایجاد همزیستی و صلح میان اروپاییان خود بزرگ‌ترین دستاورد اقتصادی و رفاه را برای قاره سبز به همراه می‌آورد. لازم است که یک بار دیگر به یاد بیاوریم که سازمان گردشگری ایران چه در قالب وزارتخانه یا سازمان هنوز فاقد یک استراتژی مصوب ملی است. اگر چه بارها برنامه ملی گردشگری در دستور کار این سازمان در زمان‌های مختلف قرار گرفته و تهیه شده است، اما در نهایت یک استراتژی ملی مبتنی بر منافع و هویت فرهنگ ملی ایران چیزی است که می‌توان گفت هنوز به آن برطرف کنیم.

برادر گرامی

جناب آقای سید حسن رسولی

مصیبت درگذشت پدرگر امیتان را مصیبه‌انه تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو مندیم.

مهدی رحمانیان

یادداشت

مناقشه قفقاز و تغییرات ژئواستراتژیک در منطقه

احسان هوشمند

درست یک سال پس از آغاز جنگ ۴۴روزه میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان، آقای الهام علی‌اف در مصاحبه‌ای با خبرگزاری آنتاتولی ترکیه، از برگزاری مانور نیروهای مسلح ایران در جنوب ارس انتقاد کرد. وی در سخنان خود به‌گونه‌ای خود را سخنگوی آذربایجانی‌های جهان نامید. ۱- کمتر از ۱۰۳ سال از آذربایجان نامیده‌شدن شمال رودخانه ارس می‌گذرد. منطقه‌ای که پیش از آن در حوزه تمدن ایرانی اران (و به قول یونانیان آلبانیای قفقاز) نامیده می‌شد. از ابتدای نام‌گذاری این منطقه به جمهوری آذربایجان و سرق‌ت نام آذربایجان واقعی، رجال سیاسی ایرانی به‌ویژه آذربایجان اصیل به مرکزیت تبریز دربرابر این‌نام‌گذاری موضع‌گیری کردند. آنچه در این دوره تاریخی درباره آن نام‌گذاری تأمل‌برانگیز بود، رویه الحاق‌گرایانه و ضدایرانی این‌نام‌گذاری بود. در دوره تسلط اتحاد جماهیر شوروی سابق بر این منطقه جصل واژه‌ای دیگر بر این بدگمانی‌ها افزود. این جعل و تاریخ‌سازی بی‌پایه برای مردمان دوسوی ارس یا به‌اصطلاح آذربایجان شمالی و جنوبی توسط وابستگان به دستگاه سیاسی و جاسوسی شوروی سابق خلق شد و به کلیدواژه الحاق‌گرایی و تجزیه‌طلبی مبدل شد. تاسیس یک فرقه وابسته به سیدجعفر پیشه‌وری اوج این اقدام ضدایرانی ازسوی اشغالگران شوروی در سال ۱۳۲۴ بود.

۲- با اعلام استقلال جمهوری آذربایجان و سپس آغاز تنش‌ها میان این کشور تازه‌تاسیس و ارمنستان به گواهی مسئولان باکو، ایران به حمایت جدی از این کشور پرداخت. اگر کمک‌های ایران در آن روزگار نبود، احتمالا سرنوشت دیگری در انتظار این کشور بود. پس از جنگ نخست قرباغ نیز ایران به مردم نخجوان اجازه داده تا از طریق سرزمین ایران به باکو تردد کنند. در دوره‌های بعدی تا جنگ مهرماه سال گذشته نیز ایران حمایت‌های خود را از این کشور استمرار داد. هرچند هم‌زمان با این حمایت‌ها در باکو سیاست‌های الحاق‌گرایانه ضدایرانی همچنان در حوزه‌های مختلف تعقیب می‌شد.

۳- سیاست‌های ضدایرانی مقابسه‌ای میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان نشانگر این واقعیت است که در حدود سه دهه گذشته در باکو در حوزه‌های مختلفی ایران‌هراسی و دشمنی با ایران به‌عنوان یک راهبرد در کانون توجه دستگاه امنیتی و

ادامه در صفحه ۳